Dosarul nr. 2-20618/23
2-23146001-12-2-13102023-1

HOTĂRÂRE
în numele Legii

06 martie 2024 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Tatiana Balan, examinând, unipersonal, în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Marinei Savca cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 13 octombrie 2023, ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Savca cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, SRL „Sebo Credit”, în calitate de împrumutător și Marina Savca, în calitate de împrumutat, au încheiat contractul de împrumut nr. AG1867515 din 08 octombrie 2021.

A menționat că, pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, împrumutatul s-a angajat sa plătească pe lângă suma ratelor de plată a împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei dobânzii, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

A susținut că, SRL „Sebo Credit” și-a onorat obligațiunea, transferând împrumutatului suma împrumutului acordat.

A notat că, necătând la respectarea obligațiunilor de către SRL „Sebo Credit”, Marina Savca până în prezent nu și-a onorat obligațiunile, pe care urma să le onoreze conform contractului.

A afirmat că, împrumutatul a fost înștiințat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate expediate în adresa acestuia.

A declarat că, în adresa împrumutatului a fost expediată reclamația, prin care a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de către împrumutător și obligațiunea acestuia de returna împrumutul, a remunerațiilor contractuale (plata ratei dobânzii, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) și a

penalităților calculate conform contractului.

A relevat că, ulterior, datoria pârâtei a fost cesionată ÎM „Incaso” SRL.

A invocat că, la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria pârâtei față de ÎM „Incaso” SRL constituie 30 000 de lei, fiind calculată conform contractului menționat în felul următor: costul total al împrumutului restant – 15 000 de lei și penalitatea contractuală în sumă de 15 000 de lei.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea de la pârâtă în beneficiul său a datoriei în sumă de 30 000 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 500 de lei și a taxei de stat în sumă de 900 de lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 octombrie 2023 a fost acceptată spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de către ÎM „Incaso” SRL.

La data de 17 octombrie 2023, în adresa participanților la proces a fost expediată copia încheierii nominalizate, iar pârâtei i-au fost expediate și copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexate.

Pârâta Marina Savca nu a recepționat actele expediate, fiind restituit plicul în adresa instanței, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 28).

Ulterior, la data de 14 noiembrie 2023, pârâtei i-au fost expediate repetat copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisurile anexate, fiind restituit plicul în adresa instanței, cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 30, 31).

Astfel, s-a dispus înștiințarea publică a pârâtei, ceea ce se confirmă prin înștiințarea din ziarul „Makler”, ediția nr. 9 din 19 ianuarie 2024 (f. d. 36).

La data de 22 ianuarie 2024, ÎM „Incaso” SRL a depus o cerere, prin care a solicitat încasarea de la pârâtă în beneficiul său a cheltuielilor pentru citarea publică în sumă de 50 de lei.

În conformitate cu art. 276^3 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

În conformitate cu art. 276^4 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Prin urmare, luând în considerație normele de drept expuse, judecătorul soluționează cererea de chemare în judecată în baza materialelor anexate la dosar.

Studiind materialele dosarului, judecătorul consideră acțiunea întemeiată și care urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

În conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 08 octombrie 2021, între OCN „Sebo Credit” SRL și reprezentantul Marinei Savca, Crina Rotundu a fost încheiat contractul de împrumut nr. AG1867515, conform căruia OCN „Sebo Credit” SRL s-a obligat să-i acorde Marinei Savca un împrumut în sumă de 15 000 de lei, pe un termen de până la data de 15 octombrie 2025 (f. d. 8).

Conform bonului de plată nr. ***** din 15 octombrie 2021, Marina Savca a primit suma de 15 000 de lei (f. d. 14).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 21 decembrie 2021, între OCN „Sebo Credit” SRL, în calitate de cedent și ÎM „Incaso” SRL, în calitate de cesionar, a fost încheiat contractul de cesiune, obiectul căruia constă în cesiunea de către cedent în favoarea cesionarului a dreptului de creanță împotriva debitorilor cedentului.

Prin actul de predare-primire a creanței semnat în temeiul contractului de cesiune a creanțelor din 31 decembrie 2021, ÎM „Incaso” SRL a preluat toate drepturile și obligațiile OCN „Sebo Credit” SRL, pe care aceasta le are față de Marina Savca, care reies din contractul de împrumut nr. AG1867515 din 08 octombrie 2021.

S-a stabilit că, Marina Savca nu și-a executat obligațiile asumate în baza contractului de împrumut enunțat, înregistrând o datorie în mărime de 30 000 de lei, compusă din: suma principală a contractului – 15 000 de lei și penalitatea de întârziere - 15 000 de lei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, prin reclamația din 20 iulie 2023, expediată în adresa pârâtei, ÎM „Incaso” SRL a solicitat achitarea datoriei în mărime de 31 400 de lei (f. d. 16).

Conform art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Art. 1242 alin. (1) din Codul civil prevede că, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Prin urmare, raportând normele de drept enunțate la circumstanțele cauzei, judecătorul consideră necesar de a încasa de la Marina Savca în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria rezultată din neexecutarea contractului de împrumut nr.AG1867515 din 08 octombrie 2021 în sumă de 15 000 de lei, or, prin actele dosarului cu certitudine s-a constatat că, pârâta nu și-a onorat obligația de restituire în termen a împrumutului acordat.

Potrivit contractului de împrumut nr. AG1867515 din 08 octombrie 2021, a fost prevăzută că, partea aflată în întârziere va achita celeilalte părți pe lângă obligația de bază și o penalitate în mărime de 1% pe zi din suma restantă.

Conform art. 947 alin. (1) și (3) din Codul civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Conform art. 1069 din Codul civil, clauzele care nu au fost negociate individual sunt: clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual. În contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist. Faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispozițiilor prezentului capitol pentru restul contractului. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată anticipat pentru o multitudine de contracte implicând diferite părți și care nu a fost negociată individual.

Conform art. 1072 alin. (1) din Codul civil, într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul.

Art. 1076 alin. (1) din Codul civil prevede că, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută, iar art. 1077 alin. (1) pct. 6) din Codul civil prevede că, sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

Judecătorul subliniază că, clauza referitoare la obligarea consumatorului la plata penalității de întârziere în mărime de 1% din suma datoriei restante urmează a fi apreciată ca fiind abuzivă, creând un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligațiile părților ce decurg din contractul de împrumut nr. AG1867515 din 08 octombrie 2021.

În acest sens, se reține că, penalitatea solicitată de către ÎM „Incaso” SRL în sumă de 15 000 de lei este disproporționat de mare față de suma creditului acordat. Or, la caz, ÎM „Incaso” SRL solicită și a calculat o penalitate totală în mărime de 15 000 de lei pentru suma datoriei în mărime de 15 000 de lei, prin urmare, suma penalității fiind egală cu suma împrumutului, ceea ce contravine prevederilor legale.

Astfel, obligarea consumatorului, în baza unui contract de credit nebancar, la plata unei penalități, care însumată constituie 100% din suma împrumutului, urmează a fi calificate ca fiind contrar cerințelor de bună-credință impuse consumatorului.

Judecătorul distinct de cele invocate ține să releve că, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat în cauza C-168/05 importanta protecției consumatorului și a determinat, în mod particular, legislația comunitară să prevadă, în art. 6 paragraful 1 al Directivei 93/13/CEE, că clauzele abuzive, cuprinse într-un contract încheiat între un consumator și un profesionist, nu sunt obligatorii pentru consumator.

Aceasta este o dispoziție imperativă care, având în vedere poziția de inferioritate a unei părți a contractului, este menită să înlocuiască echilibrul formal, pe care contractul îl stabilește între drepturile și obligațiile părților contractante și are ca efect impunerea unui echilibru real care restabilește egalitatea între părți.

Consumatorul nu poate fi obligat irevocabil de a respecta clauze care creează, contrar cerințelor de bună-credință, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract.

Scopul instituirii nulității absolute a clauzelor abuzive constă în descurajarea profesioniștilor să utilizeze clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Scopul menționat nu poate fi atins dacă în rezultatul constatării nulității absolute efectele clauzelor abuzive s-ar diminua până la limita stabilită prin lege. În acest caz, este necesară excluderea totală a efectelor clauzelor abuzive, astfel încât să se înțeleagă că, în cazul constatării caracterului abuziv al clauzelor contractuale, utilizatorul nu va putea miza pe reducerea efectelor clauzelor abuzive până la minimul legal, astfel fiind sancționat pentru practicarea clauzelor abuzive.

Prin urmare, ținând cont de cele menționate, judecătorul consideră necesar de a respinge pretenția reclamantei cu privire la încasarea penalității de întârziere în sumă de 15 000 de lei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional

părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 20 iulie 2023, ÎM „Incaso" SRL a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 900 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 11363 din 20 iulie 2023 și a achitat pentru citarea publică a pârâtei suma de 50 de lei (f. d. 2, 37).

Totodată, la data de 19 iulie 2023, ÎM „Incaso" SRL a achitat pentru serviciile de asistență juridică suma de 500 de lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 11155 din 19 iulie 2023 (f. d. 7).

Prin urmare, judecătorul consideră necesar de a încasa de la pârâtă în beneficiul reclamantei cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 de lei, cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 50 de lei și taxa de stat în sumă de 450 de lei.

În conformitate cu art. 94, 96, 238-241 și 276^4 din Codul de procedură civilă, judecătorul

hotărăște:

Se admite parțial acțiunea depusă de către Întreprinderea Mixtă „Incaso" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Marinei Savca cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Marina Savca (IDNP *****) în beneficiul Întreprinderii Mixte „Incaso" Societate cu Răspundere Limitată (IDNO *****) datoria în sumă de 15 000 (cincisprezece mii) de lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 500 (cinci sute) de lei, cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 50 (cincizeci) de lei și taxa de stat în sumă de 450 (patru sute cincizeci) de lei.

În rest acțiunea se respinge.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecătorul Tatiana Balan